

Innst. 141 S

(2012–2013)

Innstilling til Stortinget fra familie- og kulturkomiteen

Prop. 10 S (2012–2013)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 109/2012 av 15. juni 2012 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2007/65/EF om samordning av visse bestemmelser om utøvelse av fjernsynsvirksomhet, og direktiv 2010/13/EU om samordning av visse bestemmelser om innføring av audiovisuelle medietjenester

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Bakgrunn

Ved EØS-komiteens beslutning nr. 109/2012 av 15. juni 2012 ble EØS-avtalens vedlegg XI, vedlegg XIX og protokoll 37 endret. Endringene innebærer at europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/65/EF om endring av rådsdirektiv 89/552/EØF om samordning av visse bestemmelser om utøvelse av fjernsynsvirksomhet, fastsatt ved lov eller forskrift i medlemsstatene, samt europaparlaments- og rådsdirektiv 2010/13/EU om samordning av visse bestemmelser om innføring av audiovisuelle medietjenester, fastsatt ved lov eller forskrift i medlemsstatene, tas inn i EØS-avtalen.

1.2 Nærmere om direktivene

Rådsdirektiv 89/552/EØF (fjernsynsdirektivet) hadde som hovedformål å samordne den europeiske reguleringen av fjernsynsfeltet og dermed legge til rette for fri bevegelse av fjernsynssendinger, slik at programmene kan mottas direkte og samtidig av seerne.

Virkeområdet til direktiv 2007/65/EF og direktiv 2010/13/EU omfatter i tillegg til fjernsyn også tjenester hvor seerne selv kan velge tidspunktet for når et program skal sees (audiovisuelle bestillingstjenester). Videre inneholder direktivene en rekke materielle endringer som skal bidra til å forenkle og liberalisere regelverket for fjernsyn. Direktiv 2010/13/EU (direktivet om audiovisuelle medietjenester) innebærer en kodifisering av rådsdirektiv 89/552/EØF (fjernsynsdirektivet) og direktiv 2007/65/EF (endringsdirektivet). Direktivet om audiovisuelle medietjenester opphever samtidig fjernsynsdirektivet, herunder endringsdirektivet, som det av formelle grunner allikevel er nødvendig å ta inn i EØS-avtalen.

Direktivets kapittel II viderefører senderlandsprinsippet og prinsippet om fri viderefremming, men inneholder unntaksprosedyrer. Konsultasjonsprosedyren innebærer at mottakerstaten via senderstatens myndigheter kan anmode et fjernsynsselskap i senderstaten om å rette seg etter regelverket i mottakerstaten. Dersom anmodningen ikke fører frem, kan mottakerstaten iverksette egnede tiltak i medhold av omgåelsesprosedyren, forutsatt at det foreligger et omgåelsestilfelle, og at ESA godkjenner tiltaket.

Direktivets kapittel III inneholder blant annet regler for identifikasjonsplikt for tjenestetilbydere, tilgjengelighet for syns- eller hørselshemmede, grunnkrav til markedsføring samt utvidelse av regelverket for sponning til også å gjelde bestillingstjenester. Kapittelet inneholder videre et generelt forbud mot produktplassing, men åpner for at medlemsstatene gjør unntak fra forbudet i fjernsyn og audiovisuelle bestillingstjenester for visse programkategorier etter nærmere regler.

Kapittel IV inneholder særbestemmelser for audiovisuelle medietjenester på bestilling. Bestem-

melsene omfatter beskyttelse av mindreårige og tiltak for å fremme europeisk innhold.

Direktivets kapittel V pålegger medlemsstatene med egnede midler å sikre at fjernsynsselskap får rett til å sende korte nyhetsutdrag fra begivenheter av stor interesse som et annet fjernsynsselskap har ervervet eksklusive rettigheter til.

Direktivets kapittel VII åpner for en liberalisering og forenkling av reklameavbruddsreglene for fjernsyn.

Direktivet er et minimumsdirektiv, slik at den enkelte stat har adgang til å fastsette strengere eller mer detaljerte bestemmelser enn direktivet, forutsatt at regelverket samsvarer med alminnelige prinsipper for felleskapsretten.

EU-statenes frist for å gjennomføre direktiv 2010/13/EU var 19. desember 2009.

1.3 Forholdet til norsk rett

Etter rådsdirektiv 89/552/EØF (fjernsynsdirektivet) hadde Norge et generelt unntak fra prinsippet om fri viderefremming når det gjaldt alkoholreklame. Unntaket ga Norge en rett til å pålegge norske kabel-tv-selskaper å sladde eller utydeliggjøre reklameinnslag for alkohol i fjernsynssendinger fra andre EØS-stater. Ved innlemmelsen av endringsdirektiv 97/36/EF ble unntaket begrenset til kun å gjelde sendinger som er særskilt rettet mot Norge. I forhandlinger med EU har det ikke vært mulig å få videreført dette unntaket. Ved innlemmelse av direktiv 2007/05/EF og direktiv 2010/13/EF i EØS-avtalen legges det likevel til grunn at alkohollovens forbud mot alkoholreklame i rettede sendinger fra utlandet kan bestå.

Direktiv 2010/13/EF om audiovisuelle medietjenester vil kreve endringer i norsk regelverk, herunder i lov 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting (kringkastingsloven), lov 15. mai 1987 nr. 21 om film og videogram (film- og videogramlova) og lov 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk (åndsverkloven).

Virkeområdet til kringkastingsloven må endres slik at loven også omfatter audiovisuelle bestillingstjenester i tillegg til kringkasting. For audiovisuelle bestillingstjenester vil det skje en regulering av produkt plassering, sponing, tiltak for å fremme produksjon og tilgang til europeisk innhold, tilgjengelighet for syns- og hørselshemmede, grunnkrav til markedsføring og identifikasjonsplikt for tjenestetilbydere. Direktivet inneholder videre unntaksprosedyrer som må innarbeides i kringkastingsloven.

Fjernsynsselskapers adgang til å sende korte nyhetsutdrag foreslås gjennomført ved endringer av åndsverkloven §§ 25 og 45 a.

Audiovisuelle bestillingstjenester er i dag omfattet av film- og videogramlovas regelverk. Film- og videogramlovas virkeområde må justeres slik at

audiovisuelle bestillingstjenester fortsatt reguleres av lovens regelverk.

Det vises til Kulturdepartementets lovproposisjon med de nødvendige lovendringene, jf. Prop. 9 L (2012–2013).

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Gunn Karin Gjøl, Kåre Simensen, Arild Stokkan-Grande og Lene Vågslid, fra Fremskrittspartiet, Solveig Horne, Øyvind Korsberg og Ib Thomsen, fra Høyre, Linda C. Hofstad Helleland og Olemic Thommessen, fra Sosialistisk Venstreparti, Rannveig Kvifte Andresen, fra Senterpartiet, Olov Grøtting, og fra Kristelig Folkeparti, Øyvind Håbrekke, gir sin tilslutning til regjeringens godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 109/2012 av 15. juni 2012 om innlemmelse i EØS-avtalen av europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/65/EF av 11. desember 2007 om endring av rådsdirektiv 89/552/EØF om samordning av visse bestemmelser om utøvelse av fjernsynsvirksomhet, fastsatt ved lov eller forskrift i medlemsstatene, og europaparlamentets- og rådsdirektiv 2010/13/EU av 10. mars 2010 om samordning av visse bestemmelser om innføring av audiovisuelle medietjenester, fastsatt ved lov eller forskrift i medlemsstatene.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Norges forbud mot alkoholreklame ble innført i 1975, og at forbudet ble videreført da Norge inngikk EØS-avtalen i 1994, ved et unntak fra rådsdirektivet om fjernsynsreklame. Dette ble juridisk nedfelt gjennom et tillegg til artikkel 15 i direktivet. Dette medlem viser til at unntaket har gitt Norge nødvendig hjemmel til å hindre alkoholreklame også i sendinger rettet mot det norske markedet, selv om de sendes fra tv-stasjoner som er lokalisert utenfor Norge.

Dette medlem vil verne om det norske regelverket knyttet til alkoholreklame som Norge fikk aksept for å beholde ved inngåelsen av EØS-avtalen. Dette medlem understreker at videreføring av det alkoholpolitiske regimet var en viktig forutsetning for Kristelig Folkepartis avgjørende støtte til det grunnlovsmessige flertallet som skulle til for at EØS-avtalen kunne vedtas i Stortinget.

Dette medlem mener det er av stor betydning å vite at regjeringen mener alkohollovens forbud mot alkoholreklame, som også omfatter alkoholreklame i rettede sendinger fra utlandet, er forenelig med direktivet og kan bestå, og at eventuelle brudd kan håndheves i samsvar med direktivets prosedyrer. Dette

medlem mener det er bra at regjeringen fastholder det norske regelverket mot reklame for alkohol også hva gjelder tv-sendinger rettet mot Norge. Dette medlem viser til at retten til et strengere nasjonalt regelverk er godt faglig forankret i kunnskap om effekten av alkoholenes helseskader. Dette medlem peker på at når regjeringen ikke velger å benytte seg av reservasjonsretten, påtar regjeringen seg ansvar for at tv-sendinger rettet mot Norge fortsatt holdes fri for alkoholreklame. Dette medlem viser ellers til utdypende merknader i Innst. 143 L (2012–2013).

3. Utenriks- og forsvarskomiteens merknader

Familie- og kulturkomiteens utkast til innstilling har blitt forelagt utenriks- og forsvarskomiteen som slutter seg til familie- og kulturkomiteens utkast og har ingen ytterligere merknader.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 6. desember 2012

Gunn Karin Gjøl

leder

4. Komiteens tilråding

Tilrådingen fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti.

Komiteen viser til sine merknader og til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 109/2012 av 15. juni 2012 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2007/65/EF om samordning av visse bestemmelser om utøvelse av fjernsynsvirksomhet, og direktiv 2010/13/EU om samordning av visse bestemmelser om innføring av audiovisuelle medietjenester.

Kåre Simensen

ordfører

